

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. november 8.*

„Munkavállalók szabad mozgása — EUMSZ 45. cikk — Teljes körű vagy részleges adósságrendezési eljárás — Természetes személy adós — Az adósságrendezést lakóhelyre vonatkozó feltételhez kötő nemzeti szabályozás”

A C-461/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Stockholms tingsrätt (Svédország) a Bírósághoz 2011. szeptember 2-án érkezett, 2011. augusztus 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

Ulf Kazimierz Radziejewski

és

a **Kronofogdemyndigheten i Stockholm** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta, a harmadik tanács elnökeként eljáró bíró, K. Lenaerts (előadó), Juhász E., J. Malenovský és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. május 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- U. K. Radziejewski képviseletében E. Envall socionom/utredare,
- a Kronofogdemyndigheten i Stockholm képviseletében A.-C. Gustafsson és S. Höglund Westermark, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviseletében A. Falk, C. Meyer-Seitz és C. Stege, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Enegren és G. Rozet, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. szeptember 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: svéd.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 45. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet az U. K. Radziejewski és a Kronofogdemyndigheten i Stockholm (Svéd Behajtó Szolgálat, Stockholm, a továbbiakban: KFM) közötti jogvitában terjesztették elő adósságrendezés iránti kérelem tárgyában.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

Az 1346/2000/EK rendelet

- 3 A fizetésképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet (HL L 160., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 19. kötet, 191. o.; helyesbítés: HL L 234., 43. o.) (9) preambulumbekkezdése szerint:

„[...] Azok a fizetésképtelenségi eljárások, amelyekre ezt a rendeletet alkalmazni kell, a mellékletekben szerepelnek. [...]”

- 4 Az 1346/2000 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„Ezt a rendeletet a valamennyi hitelezőre kiterjedő (kollektív) fizetésképtelenségi eljárásokra kell alkalmazni, amelyek az adós vagyon feletti rendelkezési jogának részleges vagy teljes elvonását és felszámoló kijelölését foglalják magukban.”

- 5 Az 1346/2000 rendelet 2. cikkének a) pontja a „fizetésképtelenségi eljárást” az „1. cikk (1) bekezdésében említett kollektív eljárásokként” határozza meg, amelyek felsorolását az A. melléklet tartalmazza.

- 6 Az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése az alábbiakat mondja ki:

„A tagállamok bíróságainak azon a területen, ahol az adós fő érdekeltségei találhatók, hatáskörrel kell rendelkezniük a fizetésképtelenségi eljárás megindítására. [...]”

- 7 Az 1346/2000 rendelet A. melléklete szerint:

„A 2. cikk a) pontjában említett fizetésképtelenségi eljárások

[...]

SVERIGE

– Konkurs

– Företagsrekonstruktion

[...]”

A 44/2001/EK rendelet

- 8 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 124., 47. o., HL 2011. L 124., 47. o.) tárgyi hatályát e rendelet 1. cikke az alábbiak szerint határozza meg:

„(1) E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre.

(2) E rendelet nem vonatkozik:

[...]

b) csődeljárásra, fizetéseképtelen társaságok vagy más jogi személyek felszámolására vonatkozó eljárásokra, csődegyezsége, kényszeregyezsége és hasonló eljárásokra;

[...]”

- 9 A 44/2001 rendelet 5. cikke 1. pontjának a) alpontja a következőképpen rendelkezik:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban perelhető:

1) a) ha az eljárás tárgya egy szerződés vagy egy szerződéses igény, akkor a vitatott kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróság előtt;

[...]”

- 10 A 44/2001 rendelet 32. cikkének szövege a következő:

„E rendelet alkalmazásában a »határozat« valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve az ítéletet, a végzést, fizetési meghagyást vagy végrehajtási intézkedést, valamint a költségeknek és kiadásoknak bírósági tisztviselő általi meghatározását”.

- 11 A 44/2001 rendelet 62. cikke értelmében:

„Svédországban a fizetési meghagyást érintő egyszerűsített eljárás (betalningsföreläggande) és a jogsegély (handräckning) során a »bíróság« kifejezés a »Svéd Behajtó Szolgálatra« (kronofogdemyndighet) is vonatkozik.”

A svéd jog

- 12 A teljes körű vagy részleges adósságrendezésről szóló, 2006:548. sz. törvény (skuldsaneringslagen [2006:548], a továbbiakban: SSL) 4. cikke értelmében:

„Teljes vagy részleges adósságrendezés rendelhető el a svédországi lakos természetes személy adós részére, amennyiben:

1) az adós fizetéseképtelen, és annyira eladósodott, hogy belátható időn belül várhatóan nem képes visszafizetni az adósságát, és

2) az adós személyes és gazdasági helyzetére tekintettel ésszerű az adósságrendezés elrendelése.

Az 1. pont alkalmazása szempontjából svédországi lakosnak kell tekinteni a svédországi népegység-nyilvántartásba felvett személyt.

A 2. pont alkalmazása során külön figyelmet kell fordítani az adósság keletkezésének körülményeire, az adós követelésrendezésre irányuló törekvéseire, valamint arra, hogy az adósságrendezés iránti kérelem során az adós milyen mértékű együttműködést tanúsít.

Amennyiben az adós kereskedő, csak abban az esetben részesülhet adósságrendezésben, ha egyszerűen feltárhatóak a kereskedelmi tevékenység gazdasági körülményei.”

- 13 Az adósságrendezésről szóló törvény 13. cikke akként rendelkezik, hogy az adósságrendezés iránti kérelmet el kell utasítani, amennyiben az nem felel meg a 4. cikkben meghatározott követelményeknek.
- 14 Az SSL 14. cikke kimondja, hogy a KFM-nek szükség esetén tájékoztatást kell kérnie más közigazgatási szervektől az adós személyes és vagyoni körülményeiről.
- 15 Az SSL 17. cikke értelmében a KMF a határozathozatal előtt – szükség esetén – meghallgatja az adóst, melynek során az adósnak a hatóság felhívására személyesen meg kell jelennie a KFM előtt, és meg kell adnia a szükséges információkat.

A jogvita alapját képező tényállás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 16 U. K. Radziejewski svéd állampolgár, aki 2001 óta Belgiumban lakik és dolgozik. Munkáltatója a Svéd Egyház.
- 17 1971 és 1996 között házastársával együtt egészségügyi ellátóközpontot működtetett Svédországban. 1996-ban csődeljárás alá vonták az ellátóközpontot, így a Radziejewski házaspár fizetéseképtelenné vált. 1997 óta bevételeik a KFM által elrendelt biztosítási intézkedés hatálya alá tartoznak.
- 18 U. K. Radziejewski 2011-ben kérelmet terjesztett a KFM elé svédországi adósságrendezés iránt. A hatóság 2011. június 29-én azzal utasította el a kérelmet, hogy az adós javára elrendelhető adósságrendezés egyik feltétele az, hogy az adós svédországi lakos legyen. A KFM nem vizsgálta azt, hogy U. K. Radziejewski egyebekben megfelel-e az adósságrendezés elrendelése svéd jogban előírt feltételeinek.
- 19 U. K. Radziejewski keresetet nyújtott be a KFM döntése ellen, és többek között azzal érvelt, hogy a svéd jog megsérti a munkavállalók Európai Unión belüli szabad mozgásának elvét. U. K. Radziejewski azt kérte, hogy a Stockholms tingsrätt utalja vissza az ügyet a KFM elé, és kötelezze azt az adósságrendezési eljárás megnyitására.
- 20 A Stockholms tingsrätt álláspontja szerint a svéd adósságrendezési eljárás nem tartozik az 1346/2000 rendelet hatálya alá. Ennek megfelelően a svéd hatóság által ezen eljárásban hozott intézkedéseket főszabály szerint nem lehet a Svéd Királyságon kívül végrehajtani.
- 21 A Stockholms tingsrätt kifejti, hogy adósságrendezés csak abban az esetben rendelhető el, ha az adós svédországi lakóhellyel rendelkezik, ugyanakkor ennek a svéd állampolgárság nem feltétele. A kivándorolt és külföldön élő személy tehát semmilyen svéd adósságrendezésben nem vehet részt, még akkor sem, ha Svédországban keletkezett adósságai és svéd munkáltatója révén szorosan kapcsolódik e tagállamhoz.

- 22 E körülmények között a Stockholms tingsrätt az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Az [SSL] 4. cikke szerinti, lakóhelyre vonatkozó feltétel alkalmasnak tekinthető-e arra, hogy valamely munkavállalót megakadályozzon abban vagy visszatartson attól, hogy a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolva elhagyja Svédországot, és ezért ellentétesnek tekinthető-e a munkavállalók Unión belüli szabad mozgását biztosító EUMSZ 45. cikkel?”

Előzetes észrevételek

- 23 Előjáróban meg kell állapítani, egyrészt, ahogy a svéd kormány az írásbeli észrevételeiben is kiemelte, hogy a svéd adósságrendezési eljárás nem foglalja magában az adós vagyona feletti rendelkezési jogának olyan mértékű elvonását, amely kimerítené az 1346/2000 rendelet 1. cikke szerinti fizetéseképtelenségi eljárás fogalmát (lásd ebben az értelemben a C-341/04. sz., Eurofood IFSC ügyben 2006. május 2-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-3813. o.] 46. pontját).
- 24 A svéd adósságrendezési eljárás egyébiránt nem szerepel az 1346/2000 rendelet A. mellékletében. Mivel e rendelet kizárólag az említett mellékletben felsorolt ellátásokra alkalmazandó, az alapügyben szereplő adósságrendezési eljárás nem tartozik e rendelet hatálya alá.
- 25 Másrészt a 44/2001 rendelet kapcsán meg kell jegyezni, hogy – amint azt a főtanácsnok is kiemelte indítványának 41. pontjában – az alapügyben szereplőhöz hasonló adósságrendezési határozat olyan közigazgatási szerv aktusa, amely – az e rendelet 62. cikkében meghatározott eseteken kívül – nem minősül az e rendelet 32. cikke értelmében vett „bíróságnak”.
- 26 Ebből következően a KFM-hez hasonló közigazgatási szerv által hozott adósságrendezési határozat nem esik a 44/2001 rendelet hatálya alá.
- 27 A kérdést a Bíróság elé terjesztő bíróságnak tehát e megfontolások fényében kell választ adni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 28 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az EUMSZ 45. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az adósságrendezést az érintett tagállamban fennálló lakóhelyre vonatkozó feltételhez köti.
- 29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUM-Szerződés személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek összessége annak megkönnyítését szolgálja, hogy a tagállamok állampolgárai az Unió egész területén bármilyen kereső tevékenységet folytathassanak, és e rendelkezésekkel ellentétes minden olyan intézkedés, amely ezeket az állampolgárokat hátrányosan érintheti, amennyiben másik tagállam területén kívánnak kereső tevékenységet folytatni (lásd a C-325/08. sz. Olympique Lyonnais ügyben 2010. március 16-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-2177. o.] 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 30 Az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek megakadályozzák valamely tagállam állampolgárát abban vagy visszatartják attól, hogy a szabad mozgásra vonatkozó jogukat gyakorolva elhagyják származási államukat, ennél fogva e szabadság korlátozásának minősülnek képezik, még abban az esetben is, ha azok az érintett munkavállalók állampolgárságától függetlenül alkalmazandók (lásd a fent hivatkozott Olympique Lyonnais ügyben hozott ítélet 34. pontját).

- 31 Meg kell állapítani, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás, amely az adósságrendezést lakóhelyre vonatkozó feltételhez köti, visszatarthatja azt a fizetésektelen munkavállalót, aki olyan mértékben el van adósodva, hogy belátható időn belül várhatóan nem képes visszafizetni az adósságát, attól, hogy gyakorolja a szabad mozgáshoz való jogát. E szabályozás az ilyen személyt ugyanis visszatartja attól, hogy másik tagállamban való munkavállalás céljával elhagyja származási tagállamát, amennyiben ez megfosztja attól a lehetőségtől, hogy származási tagállamában vegyen részt adósságrendezésben.
- 32 Következésképpen az ilyen szabályozás a munkavállalók szabad mozgásának az EUMSZ 45. cikkben tiltott korlátozásának minősül.
- 33 A munkavállalók szabad mozgását akadályozó intézkedés csak abban az esetben megengedhető, ha a Szerződéssel összeegyeztethető jogszerű célt szolgál, és közérdeken alapuló kényszerítő indokok igazolják. Ilyen esetben még az is szükséges, hogy az ilyen intézkedés alkalmazása az elérni kívánt célkitűzés megvalósítására alkalmas legyen, és ne lépjen túl az annak megvalósításához szükséges mértéken (lásd a fent hivatkozott *Olympique Lyonnais* ügyben hozott ítélet 38. pontját).
- 34 A svéd kormány elsődlegesen azt hozza fel indoklásként, hogy az SSL előkészítő munkálataiból is kitűnik, hogy a lakóhelyre vonatkozó feltétel ahhoz a tényhez kapcsolódik, hogy az adósságrendezésre vonatkozó intézkedéseket külföldön általában nem ismerik el. A svéd jogalkotó a Svéd Királysághoz fűződő kapcsolat megkövetelésével, amelynek kifejeződése a lakóhelyre vonatkozó feltétel, az adósságrendezési eljárásában részt nem vevő külföldi hitelezőkkel szemben kívánta volna védeni.
- 35 E tekintetben meg kell állapítani, hogy amennyiben az olyan adósságrendezési határozat, amelyet a KFM hoz, sem a 1346/2000, sem a 44/2001 rendelet hatálya alá nem tartozik, az uniós jog nem írja elő más tagállamok hatóságainak az ilyen határozat kötelező elismerését.
- 36 Harmonizációs intézkedések hiányában tehát jogszerű, ha valamely tagállam védeni kívánja a saját hatóságai által foganatosított adósságrendezés tényleges érvényesülését.
- 37 Az alapügyben szereplőhöz hasonló, lakóhelyre vonatkozó feltétel azonban – e célra tekintettel – egyes esetekben nem bizonyul hatékonynak, más esetekben túl általános.
- 38 Ugyanis még ha a KFM által hozotthoz hasonló adósságrendezési határozat nem is tartozik a 44/2001 rendelet hatálya alá, e rendelet akkor is tartalmaz a hitelezők és adósok közötti, polgári és kereskedelmi jogvitákban alkalmazható, nemzetközi joghatóságra vonatkozó szabályokat.
- 39 Így, egyrészt, a Svédországban lakóhellyel rendelkező adósságrendező hitelezői valamely másik tagállam bírósága előtt is perelhetnek, anélkül hogy az adósságrendezőnek egyértelmű lehetősége lenne olyan adósságrendezési intézkedésre hivatkozni, mint amelyet a KFM hozott. Ilyen eset fordul elő például akkor, ha az ilyen adósságrendező hitelezői a 44/2001 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján a szerződéses kötelezettség teljesítésének helye szerinti, a Svéd Királyságtól eltérő tagállam bírósága előtt perlik.
- 40 Következésképpen az alapügyben szereplőhöz hasonló, lakóhelyre vonatkozó feltétel nem zárja ki annak eshetőségét, hogy egy Svédországban lakóhellyel rendelkező adósságrendező hitelezői követeléseiket a Svéd Királyságtól eltérő tagállamban érvényesítik, ahol nem ismerik el az olyan adósságrendezési intézkedést, mint amelyet a KFM hozott.
- 41 Másrészt az adósságrendező, aki a Svéd Királyságtól eltérő tagállamban rendelkezik lakóhellyel, hitelezői a 44/2001 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján svéd bíróság előtt is perelhetik, amely különösen akkor állapíthatja meg joghatóságát, ha a szerződéses kötelezettség teljesítésének helye Svédország.

- 42 Márpedig a Svédországban lakóhellyel rendelkező adósokkal ellentétben az U.K. Radziejewskihez hasonló adós e tagállamban nem részesülhet a hitelezői által vele szemben indított bírósági eljárások keretében olyan védelemben, amelyet számára Svédországban a KFM által meghozotthoz hasonló adósságrendezés biztosít.
- 43 Következésképpen az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, túllépi a jelen ítélet 37. pontjában hivatkozott cél eléréséhez szükséges mértéket.
- 44 A svéd kormány másodsorban úgy érvel, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás által előírthoz hasonló, lakóhelyre vonatkozó feltétel szükséges az adós gazdasági és személyes helyzetének kielégítő mértékű megállapításához.
- 45 A svéd kormány kifejti, hogy annak érdekében, hogy az adós adósságrendezésben részesülhessen, az SSL 4. cikke előírja, hogy a KFM-nek nemcsak az adós által eredetileg megadott információkat kell megvizsgálnia, de tudnia kell adatokat gyűjteni és ezen információkat ellenőrizni, valamint az adós követelésrendezésre irányuló törekvéseit. Egyébiránt az adósságrendezési eljárás feltételezi az adós tevékeny közreműködését is, amelyet elősegít az, ha az adós abban az országban lakik, ahol az eljárást lefolytatják. Ennélfogva a svéd kormány álláspontja szerint a lakóhelyre vonatkozó feltétel hasznosnak bizonyulhat a KFM által végzett ellenőrzések hatékonyságának biztosítása érdekében.
- 46 E tekintetben az adott tagállam jogszerűen formál igényt arra, hogy ellenőrizze az adós gazdasági és személyes helyzetét, mielőtt az adósságainak teljes vagy részleges rendezésére irányuló intézkedést alkalmaz (lásd analógia útján a C-406/04. sz. De Cuyper-ügyben 2006. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6947. o.] 41. pontját).
- 47 A svéd kormány a tárgyalás során elismerte azonban, hogy az adósságrendezés iránti kérelem benyújtásának időpontjában svédországi lakóhellyel rendelkező adós, aki az adósságrendezést követően úgy dönt, hogy valamely másik tagállamban vállal munkát és telepszik le, miközben továbbra is a svédországi népeesség-nyilvántartásban szerepel, továbbra ezen intézkedés kedvezményezettje maradhat. Következésképp, a lakóhelyre vonatkozó olyan feltétel megállapítása, mint az alapügyben alkalmazott, amely kizárólag az adósságrendezés iránti kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozik, nem minősül a KFM által végzett ellenőrzések hatékonyságához kapcsolódó feltételnek (lásd ebben az értelemben a C-192/05. sz. Tas-Hagen és Tas ügyben 2006. október 26-án hozott ítélet [EBHT 2006, I-10451. o.] 39. pontját). Ugyanis az a tény, hogy az adós valamely másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel, látszólag nem képezi az adósságrendezést követően kötelezően végrehajtandó ellenőrzések akadályát.
- 48 Hangsúlyozni kell ráadásul, hogy egy olyan adós, mint U.K. Radziejewski, gazdasági és személyes helyzete megállapítható anélkül is, hogy Svédországban rendelkezne lakóhellyel, tekintve, hogy az adós bevételei a KFM által elrendelt biztosítási intézkedés hatálya alá tartoznak, munkáltatója svéd, és a jövedelemadóról szóló 1999. évi 1229. törvény (inkomstskattelagen [1999:1229]) alapján Svédországban „teljes körű adókötelezettséggel rendelkező adóalany” minősül.
- 49 A KFM továbbá felhívhatja az U.K. Radziejewskihez hasonló adóst arra, hogy térjen vissza Svédországba, vagy – amennyiben az utazás nem lehetséges – adjon meg számára minden, a személyes és gazdasági helyzetére vonatkozó lényeges információt, és amennyiben a szóban forgó adós ezeknek igazolatlanul nem tesz eleget, a svéd adósságrendezési eljárás felfüggesztésével vagy megszüntetésével sújtható. Így, ellentétben a svéd kormány érvelésével, az a tény, hogy bizonyos információkat közvetlenül az adóstól kell beszerezni, önmagában nem korlátozza a KFM ellenőrzési képességét.
- 50 Következésképpen az alapügyben szereplőhöz hasonló, lakóhelyre vonatkozó feltétel túllépi a jelen ítélet 44. pontjában hivatkozott cél eléréséhez szükséges mértéket.

- 51 Harmadrészt a svéd kormány a tárgyaláson úgy érvelt, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozás által előírt, lakóhelyre vonatkozó feltétel az 1346/2000 rendelet hatékony végrehajtásának fenntartására irányul.
- 52 Mindazonáltal – amint a jelen ítélet 23. pontjában is megállapításra került – az alapeljárásban szereplőhöz hasonló adósságrendezési eljárás nem azonos az 1346/2000 rendelet 1. cikke szerinti fizetéseképtelenségi eljárással.
- 53 Ebből következik, hogy az alapügyben szereplő szabályozás nem érintheti az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében előírt nemzetközi joghatóságra vonatkozó szabályt.
- 54 A fentiekre tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 45. cikket akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az adósságrendezést az érintett tagállamban fennálló lakóhelyre vonatkozó feltételhez köti.

A költségekről

- 55 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 45. cikket akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az adósságrendezést az érintett tagállamban fennálló lakóhelyre vonatkozó feltételhez köti.

Aláírások